

Posudek na bakalářskou práci Laury Kaufmann „Arbeitslosigkeit in der Bundesrepublik Deutschland zur Zeit der rot-grünen Koalition 1998-2005 und ihre Reflexion in ausgewählten tschechischen Medien.“ Bakalářská práce předložená k obhajobě na Katedře německých a rakouských studií, IMS FSV UK, Praha 2011, 57 stran.

Laura Kaufmann se ve své bakalářské práci zaměřila na velmi důležitou a stále aktuální problematiku, která se v posledních letech stala klíčovým tématem politiky Spolkové republiky Německo – tedy masovou nezaměstnanost, se kterou se SRN potýká již od svého sjednocení a kterou se jí (snad) v posledních letech daří snižovat. Autorka si v tezích, které jsou k bakalářské práci přiloženy, klade za cíl zmapovat problematiku masové nezaměstnanosti, její příčiny, vývoj a důsledky a také zhodnotit politické kroky, které vedly nebo nevedly k jejímu zmírnění. V samotném úvodu práce však jakékoli „Fragestellung“ chybí a z celé práce je to také patrné.

Po jazykové stránce je práce dobře zpracována, objevily se však některé faktické chyby: SPD není Sozialistische, nýbrž Sozialdemokratische Partei Deutschlands. Jak mohla SPD získat ve volbách 669 míst v Bundestagu, když měl 14. Bundestag pouhých 656 poslanců??? (s. 10), stejně jako drobné gramatické chyby a překlepy, které zde uvádím spíše pro budoucí potřebu autorky: „die politischen Maßnahmen“ (s. 2), „mithilfe vielfältiger Tabellen“ (pojí se s Genitivem, s. 2), „Erfassung einzelner Bereichen“ (s. 2), „hat unter anderem negative Auswirkungen (...)“ (s. 4), „angesichts unveränderter hoher Arbeitslosigkeit“ (s. 10), „beläuft sich auf“ (ne auch) v prvním odstavci na str. 20, „zur intensiverer“ místo „intensivieren“ (str. 27), „einen Zuschuss“ místo „eine“ (str. 30), „Tätigkeiten gefördert haben“ místo „gefördert werden“ (s. 30), „zur Zeit der Koalition“ místo „zurzeit der Koalition“ (s. 31), „veröffentlichen“ místo „veröffentlichen“ (s. 31), „über das Lebensniveau“ místo „über den“ (s. 31). Označení rot-grüne Koalition, s malým písmenem.

Práce je rozdělena na několik částí. V první, teoretické části, se autorka zabývá definicí nezaměstnanosti a jejími jednotlivými druhy. Vychází přitom z definic mezinárodních organizací. Druhá část se věnuje nezaměstnanosti v době vlády rudo-zelené koalice. Autorka hned v úvodu správně podotýká, že právě na podzim 1998 dosáhla nezaměstnanost nejvyšších čísel a stala se jedním z hlavních témat nově vznikající vlády. Následně se zabývá samotným vznikem rudo-zelené koalice v roce 1998, jejím znovuzvolením v roce 2002 a přechází k charakteristice vývoje nezaměstnanosti v tomto období. Velmi přehledně se zabývá také rozdíly v nezaměstnanosti žen a mužů, mladistvých a osob starších 55 let, rozdíly podle hospodářských odvětví i podle spolkových zemí. Třetí část se věnuje hlavním znakům politiky pracovního trhu v Německu (pojištění v nezaměstnanosti), velký prostor je věnován Hartzovým reformám, které jsou přehledně a stručně představeny, dále opatřením pro boj s nezaměstnaností mladistvých a dlouhodobě nezaměstnaných. Poslední kapitola – obstojně provedená mediální analýza – se zabývá ohlasem tématu německé nezaměstnanosti v českém tisku a médiích. Autorka zde zkoumá, zda byla tato problematika vůbec vnímána a pokud ano, v jakých souvislostech byla představena.

Autorka v celé práci vychází hlavně ze statistických dat, která jsou také podložena řadou grafů a tabulek připojených v závěru práce. Problémem však je, že autorka s těmito

daty pracuje čistě popisným způsobem, aniž by jim dávala jakýkoli význam nebo z nich vyvozovala závěry. Především v kapitolách, kde se autorka zabývá vývojem nezaměstnanosti u jednotlivých skupin obyvatelstva, se čtenář v číslech téměř ztrácí.

Práce je vystavena na solidní základně pramenů a literatury, která sahá od knih zabývajících se nezaměstnaností a sociální politikou, přes data Spolkového statistického ústavu, Bundeszentrale für politische Bildung nebo IAB. Z těchto zdrojů také autorka ve druhé a třetí kapitole správně cituje. O to nepochopitelnější jsou však chybějící citace v první kapitole. V některých případech pochází informace ze zdrojů, které se vůbec neobjevují v seznamu použité literatury! V prvním případě se jedná o chybné, resp. nedostatečné citování celé kapitoly 1.1 Arten der Arbeitslosigkeit, která je kompletně převzata od *Bundeszentrale für politische Bildung*. Odkaz na její webové stránky však čtenář nalezne až na třetí straně textu. Odkaz na zdroj úplně chybí u podkapitoly Langzeitarbeitslosigkeit (její definice pochází opět z webu BPB, konkrétně jejich Lexikonu, autorka však tuto informaci neuvádí). Ve druhém odstavci na str. 9 nalezneme celé věty převzaté z *IAB-Kurzbericht 4/2009*, aniž by na ně bylo odkázáno (proč, když se tato zpráva nachází v seznamu použité literatury?). Poslední odstavec na straně 9 je kompletně převzatá poznámka pod čarou č. 2 ze sedmé kapitoly „Arbeitslosigkeit“ Wolfganga Ludwiga Meyerhofera z jeho knihy *Arbeitsmarktsoziologie*. Opět bez odkazu, kniha navíc vůbec nefiguruje v seznamu použité literatury. V prvním odstavci podkapitoly 2.1 nalezneme dokonce celou pasáž („Ein vielbeklagter Reformstau, Entscheidungsblockaden durch eine auf den Wechsel setzende Opposition und verbreitete "Kanzlermüdigkeit" sind die Antriebe, die bei der Bundestagswahl im September dazu führen, dass erstmals in der Geschichte der Bundesrepublik eine Regierung abgewählt wird.“) převzatou pravděpodobně z webové stránky <http://www.hanssachs-gymnasium.de/50jahre/Politik/1998.htm> (heslo Gerhard Schröder), opět zcela bez citace. Třetí odstavec na str. 13 je citován z Datenreport 2006 (např. str. 97), z něhož autorka také cituje, ale až v dalším odstavci. Proč citace u tohoto odstavce chybí?

Závěr práce nekoresponduje s prací jako celkem, což je způsobeno hlavně tím, že si autorka v úvodu práce nestanovila žádnou tezi, kterou by se snažila dokázat a v závěru tak není co dokázat, či vyvrátit. Za cíl si klade pouhý popis vývoje nezaměstnanosti. V závěru se dočkáme jediného hodnocení tématu autorkou, kdy píše, že reformy provedené rudo-zelenou koalicí mají dosah do dneška a profituje z nich i současná vláda Angely Merkelové. To je však málo.

Laura Kaufmann si zvolila velmi zajímavé a stále aktuální téma, které systematicky zpracovala na základě dostupných statistických údajů. Práci chybí jakákoli teze i hodnocení opatření pro potlačení nezaměstnanosti zavedených rudo-zelenou koalicí. Práce tak zůstává čistým popisem vývoje nezaměstnanosti. Za hrubý nedostatek pak považuji nejasné citování ze zdrojů (resp. neuvedení všech využitých zdrojů), jehož zvládnutí by mělo být v bakalářské závěrečné práci samozřejmostí. Z tohoto důvodu nemohu práci doporučit k obhajobě a hodnotím ji známkou „nedostatečně“.
